

Υπόθεση C-211/24

Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως κατά το άρθρο 98, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου

Ημερομηνία καταθέσεως:

18 Μαρτίου 2024

Αιτούν δικαστήριο:

Fővárosi Törvényszék (Ουγγαρία)

Ημερομηνία της απόφασης του αιτούντος δικαστηρίου:

5 Μαρτίου 2024

Ενάγουσα:

LEGO A/S

Εναγομένη:

Pozitív Energiaforrás Kft.

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Αγωγή με αίτημα τη διαπίστωση παραποίησης/απομίμησης σχεδίου ή υποδείγματος και την εξ' αυτής συναγωγή εννόμων συνεπειών

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως

Αντικείμενο: ερμηνεία του άρθρου 8, παράγραφος 3, του άρθρου 10 και του άρθρου 89, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 6/2002 του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2001, για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα

Νομική βάση: άρθρο 267 ΣΛΕΕ.

Προδικαστικά ερωτήματα

- 1) Σε υπόθεση όπως αυτή της κύριας δίκης, στην οποία ο δικαιούχος επικαλείται σχέδιο ή υπόδειγμα το οποίο προστατεύεται δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού (ΕΚ) 6/2002 του Συμβουλίου, της

12ης Δεκεμβρίου 2001, για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα (στο εξής: κανονισμός), όσον αφορά ένα ή περισσότερα τουβλάκια κατασκευής παιχνιδιού κατασκευής της εναγομένης, τα οποία επιτελούν την ίδια λειτουργία συναρμολόγησης με τα τουβλάκια του σχεδίου ή υποδείγματος της ενάγουσας, συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης δικαστική πρακτική βάσει της οποίας τα δικαιοδοτικά όργανα, προκειμένου να εκτιμήσουν, κατά την έννοια του άρθρου 10 του κανονισμού, την έκταση της προστασίας του σχεδίου ή υποδείγματος της ενάγουσας:

- στηρίζονται σε ενημερωμένο χρήστη ο οποίος, όσον αφορά τη λειτουργία του σχεδίου ή υποδείγματος και τη λειτουργία του προϊόντος, διαθέτει τις τεχνικές γνώσεις που μπορεί να αναμένονται από έναν ειδικό στον τομέα της τέχνης·
  - θεωρούν ως ενημερωμένο χρήστη τον χρήστη ο οποίος συγκρίνει το σχέδιο ή υπόδειγμα της ενάγουσας και το προϊόν της εναγομένης μέσω ενδελεχούς, τεχνικής και μεθοδικής εξέτασης, και
  - θεωρούν ότι ο εν λόγω ενημερωμένος χρήστης διαμορφώνει τη συνολική εντύπωσή του για το σχέδιο ή υπόδειγμα και για το προϊόν πρωτίστως ως τεχνική γνώμη;
- 2) Σε περίπτωση κατά την οποία συναχθεί το συμπέρασμα, σε μια υπόθεση με τα προεκτεθέντα χαρακτηριστικά, ότι η προστασία που παρέχει το σχέδιο ή υπόδειγμα της ενάγουσας εκτείνεται σε ένα ή λίγα εξαρτήματα των παιχνιδιών κατασκευών της εναγομένης, τα οποία, εντούτοις, συνιστούν περιορισμένο αριθμό τούβλων κατασκευής σε σχέση με το σύνολο, συνάδει με το δίκαιο της Ένωσης η αναγνώριση εξουσίας εκτίμησης δύναμει της οποίας – λαμβανομένων υπόψη του μερικού χαρακτήρα της παραποίησης/απομίμησης, της περιορισμένης σοβαρότητας και της αναλογίας της παραποίησης/απομίμησης σε σχέση με το προϊόν στο σύνολό του και τα συμφέροντα που συνδέονται με το εμπόριο χωρίς περιορισμούς αναφορικά με παιχνίδι κατασκευής το οποίο, ως επί το πλείστον, δεν αποτελεί αντικείμενο αμφισβήτησης, ήτοι λόγων οι οποίοι χαρακτηρίζονται ως «βάσιμοι λόγοι» κατά την έννοια του άρθρου 89, παράγραφος 1, του κανονισμού– το δικαιοδοτικό όργανο απορρίπτει την αίτηση περί απαγόρευσης περαιτέρω εισαγωγής του παιχνιδιού κατασκευής στη χώρα;

Σχετικές διατάξεις του δικαίου Ένωσης

Κανονισμός (ΕΚ) 6/2002 του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2001, για τα κοινοτικά σχέδια και υποδείγματα, ιδίως άρθρα 8, 10 και 89

Οδηγία 2004/48/ΕΚ, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, ιδίως άρθρο 3.

Συνοπτική έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της πορείας της διαδικασίας

- 1 Η ενάγουσα είναι δικαιούχος των ακόλουθων δύο κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων.
- 2 Αντικείμενο του σχεδίου ή υποδείγματος με αριθμό καταχώρισης 001950981-0001 συνιστά ορισμένο εξάρτημα σύζευξης ενός παιχνιδιού κατασκευής το οποίο αποτελείται από έναν κύλινδρο με προεξοχές και δύο άξονες διατομής (axles), κάθετους μεταξύ τους και προς τον κύλινδρο, οι οποίοι συνδέονται με τον κύλινδρο μέσω κυλινδρικής βάσης (το προϊόν της ενάγουσας συνιστά το σχέδιο ή υπόδειγμα: «Technic, Axle and pin connector hub with 2 perpendicular axles»).
- 3 Αντικείμενο του σχεδίου ή υποδείγματος με αριθμό καταχώρισης 002137190-0002 συνιστά ορισμένο εξάρτημα σύζευξης ενός παιχνιδιού κατασκευής το οποίο αποτελεί τροποποιημένη παραλλαγή του γνωστού τούβλου Lego 2x1 προεξοχών και το οποίο έχει 2x1 κοίλες προεξοχές (studs) σε μία από τις επιφάνειές του (το προϊόν της ενάγουσας συνιστά το σχέδιο ή υπόδειγμα: «Brick, modified 1 x 2 with studs on 1 side»).
- 4 Η εναγομένη επιδίωξε να εισαγάγει στην Ουγγαρία, υπό το σήμα «Qman», παιχνίδια κατασκευών αποτελούμενα από πλαστικά προκατασκευασμένα εξαρτήματα τα οποία περιελάμβαναν, μεταξύ άλλων, ένα ή περισσότερα τουβλάκια κατασκευής από τα εικονιζόμενα κατωτέρω*:

* [ΣτΜ: Στο κάτω μέρος της στήλης στην οποία απεικονίζονται, μεταξύ άλλων, οι αριθμοί καταχώρισης αναφέρονται τα εξής: «Αναπαράσταση των σχεδίων ή υποδειγμάτων της ενάγουσας βάσει καταχώρισης». Στο κάτω μέρος της στήλης στην οποία δεν απεικονίζονται αριθμοί καταχώρισης αναγράφονται τα εξής: «Φωτογραφίες του προϊόντος της εναγομένης οι οποίες ελήφθησαν στο πλαίσιο του δικαστικού ελέγχου».]

 001950981-0001	
 002137190-0002	
<i>A felperes mintaoltalmainak lájstromábrázolása</i>	<i>A: alperes árujának bírósági szemle keretében készült fényképfelvételei</i>

- 5 Η Nemzeti Adó- és Vámhivatal (εθνική φορολογική και τελωνειακή αρχή, Ουγγαρία) διέταξε την τελωνειακή εποπτεία του προϊόντος της εναγομένης και κίνησε κατ' αυτής διαδικασία επιβολής διοικητικών κυρώσεων, καθόσον είχε υπόνοιες περί προσβολής δικαιωμάτων βιομηχανικής ιδιοκτησίας. Βάσει των προαναφερθέντων σχεδίων και υποδειγμάτων της ενάγουσας και σε απάντηση της αίτησης που υπέβαλε η ίδια στις 22 Ιουνίου 2022, το Κύγρια (Ανώτατο Δικαστήριο, Ουγγαρία) διέταξε με οριστική απόφαση τη δέσμευση των προϊόντων της εναγομένης. Στη συνέχεια, η ενάγουσα άσκησε την υπό κρίση αγωγή περί παραποίησης/απομίμησης κατά της εναγομένης, με την οποία ζητεί από το αιτούν δικαστήριο να διαπιστώσει ότι υφίστατο παραποίηση/απομίμηση των δύο σχεδίων και υποδειγμάτων, καθώς και να συναγάγει τις λοιπές έννομες συνέπειες της παραποίησης/απομίμησης.

Συνοπτική έκθεση του σκεπτικού της απόφασης περί παραπομπής

Ως προς την ανάγκη υποβολής των προδικαστικών ερωτημάτων

- 6 Τα σχέδια και υποδείγματα της ενάγουσας είναι «τουβλάκια που ανήκουν σε κουτί παιχνιδιού κατασκευών», τα οποία εμπίπτουν στην κλάση 21.01 του Διακανονισμού του Λοκάρνο για τη διεθνή ταξινόμηση των βιομηχανικών σχεδίων και υποδειγμάτων, της 8ης Οκτωβρίου 1968. Η προστασία των κοινοτικών σχεδίων και υποδειγμάτων της ενάγουσας παρασχέθηκε μέσω της λεγόμενης «εξαιρέσης όσον αφορά τα δομοστοιχεία» η οποία προβλέπεται στο άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού.
- 7 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει ότι η ενάγουσα εκμεταλλεύτηκε στο παρελθόν διπλώματα ευρεσιτεχνίας τα οποία έχουν πλέον λήξει και τα οποία παρείχαν τεχνική προστασία σε συναρμολογούμενα παιχνίδια κατασκευών, στον οποίων τα

εξαρτήματα περιλαμβάνονται και τα υπό εξέταση σχέδια ή υποδείγματα της ενάγουσας. Το σύστημα τούβλων κατασκευής το οποίο προστατεύεται από το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας με επίκληση προτεραιότητας του Godtfred Kirk Christiansen, της 28ης Ιουλίου 1958, με αριθμό καταχώρισης US3005282, αποτελούσε ένα τέτοιο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας. Προκαλεί εντύπωση το γεγονός ότι ο σκοπός της εφεύρεσης που αποτελεί αντικείμενο του εν λόγω διπλώματος ευρεσιτεχνίας –συγκεκριμένα, «η παροχή μέσων σύζευξης προκειμένου να συναρμολογηθούν τα εν λόγω τουβλάκια κατασκευής σε οποιαδήποτε επιθυμητή σχετική θέση, παρέχοντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, ευρύ φάσμα συνδυασμών με σκοπό τη δημιουργία συστημάτων παιχνιδιού πολλών διαφορετικών τύπων και σχημάτων»– και ο σκοπός των σχεδίων ή υποδειγμάτων ο οποίος εξυπηρετείται στο άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού –συγκεκριμένα, η δυνατότητα «πολλαπλή[ς] συναρμολόγηση[ς] ή σύνδεση[ς] αμοιβαίως υποκαταστάσιμων προϊόντων σε ένα σύστημα δομοστοιχείων»– είναι, κατ' ουσίαν, ταυτόσημοι. Ο εν λόγω τεχνικός σκοπός επιτυγχάνεται με τον κατάλληλο (λειτουργικό) σχεδιασμό της εξωτερικής εμφάνισης (σχήμα) του προϊόντος.

- 8 Εκκινώντας από την έννοια του σχεδίου ή υποδείγματος, όπως διατυπώθηκε στην απόφαση DOCERAM (C-395/16) (σκέψη 24), το καθοριστικό στοιχείο ενός σχεδίου ή υποδείγματος είναι η εμφάνιση (σκέψη 25). Αντιθέτως, κατά το άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού, ο δικαιούχος της προστασίας δεν υποχρεούται να αποδείξει ότι το σχέδιο εξυπηρετεί αισθητικό σκοπό, οπότε αρκεί να αποδείξει απλώς ότι το σχέδιο ή υπόδειγμα το οποίο συμμορφώνεται με τα άρθρα 5 και 6 του κανονισμού εξυπηρετεί τον σκοπό που διαλαμβάνεται στο άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού. Κατά το αιτούν δικαστήριο, από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει, λαμβανομένων υπόψη των συνεπειών της, ότι η προστασία των σχεδίων και υποδειγμάτων που προβλέπεται στο άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού, στην πραγματικότητα προσιδιάζει περισσότερο στην προστασία των τεχνικών χαρακτηριστικών βάσει διπλώματος ευρεσιτεχνίας, όπως διελήφθη προηγουμένως στη σκέψη 30 της απόφασης DOCERAM. Ως εκ τούτου, η δημιουργία των εν λόγω σχεδίων ή υποδειγμάτων δεν αποτελεί παρά μια συνήθη δραστηριότητα μηχανικής και σχεδιασμού η οποία μπορεί, το πολύ, να χρησιμεύσει προκειμένου να διευρύνει με περαιτέρω εναλλακτικά εξαρτήματα το σύστημα παιχνιδιών κατασκευών το οποίο κατέστη κοινό κτήμα κατά τη λήξη του διπλώματος ευρεσιτεχνίας. Ωστόσο, τούτο μπορεί ασφαλώς να οδηγήσει σε μια κατάσταση στην οποία ο δικαιούχος, επικαλούμενος την προστασία νέων σχεδίων ή υποδειγμάτων η οποία παρασχέθηκε μετά τη λήξη του διπλώματος ευρεσιτεχνίας που προστάτευε το παιχνίδι κατασκευής, μπορεί να εμποδίσει τους ανταγωνιστές να προσφέρουν ένα προϊόν με ορισμένα λειτουργικά χαρακτηριστικά ή να περιορίσει τις πιθανές τεχνικές λύσεις.
- 9 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι η υπό κρίση υπόθεση αποτελεί σαφές παράδειγμα της εν λόγω περίπτωσης.
- 10 Το εν λόγω δικαστήριο επισημαίνει ότι δεν χωρεί αμφιβολία ότι ο νομοθέτης θέσπισε σαφή κανόνα στο άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού ούτε ότι τα σχέδια και τα υποδείγματα μπορούν να προστατευθούν δυνάμει της εν λόγω

διάταξης, αλλά ότι δεν είναι σαφής ο νομικός ή πολιτικός σκοπός που οδήγησε τον νομοθέτη στη θέσπιση του εν λόγω κανόνα. Το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί εάν ο νομοθέτης είχε πρόθεση να παράσχει στον δικαιούχο του σχεδίου ή υποδείγματος το οποίο προστατεύεται δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού, ορισμένο δικαίωμα όπως αυτό το οποίο δύναται κατά κανόνα να διασφαλίσει την προστασία βάσει διπλώματος ευρεσιτεχνίας – χωρίς ο δικαιούχος αυτός να πληροί τις προϋποθέσεις που είναι αναγκαίες προκειμένου να τύχει της εν λόγω προστασίας– παρέχοντάς του τη δυνατότητα να εμποδίζει τους ανταγωνιστές να προσφέρουν ένα προϊόν με ορισμένα λειτουργικά χαρακτηριστικά ή να περιορίζει τις πιθανές τεχνικές λύσεις.

- 11 Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι είναι σημαντικό να αποσαφηνίσει το εν λόγω ζήτημα διότι, δεδομένου ότι είναι επιφορτισμένο με την εφαρμογή του νόμου, υποχρεούται να διασφαλίζει στο πλαίσιο της διαδικασίας, δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφος 2, της οδηγίας 2004/48/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, σχετικά με την επιβολή των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, ότι η προϋπόθεση κατά την οποία η εφαρμογή των εν λόγω κανόνων δεν δημιουργεί εμπόδια στο νόμιμο εμπόριο πληρούται επίσης στην περίπτωση αγωγής η οποία στηρίζεται στα επίμαχα σχέδια και υποδείγματα. Στο πλαίσιο των σχετικών αγωγών περί παραποίησης/απομίμησης, τα ανωτέρω ζητήματα και οι ανωτέρω προβληματισμοί ουδέποτε αντικατοπτρίζονται σε επίπεδο δυνατότητας προστασίας, ως πολιτικοί ή νομικοί λόγοι αποκλεισμού της προστασίας (βλ., συναφώς, τα διαλαμβανόμενα στη σκέψη 79 της απόφασης της 18ης Ιουνίου 2002, *Philips*, C-299/99), αλλά σε επίπεδο εφαρμογής της νομοθεσίας.

Πρώτο προδικαστικό ερώτημα

- 12 Ο νομοθέτης δεν θέσπισε κανόνες που εισάγουν παρέκκλιση όσον αφορά την εφαρμογή της εξαιρετικής προστασίας η οποία προβλέπεται στο άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού, ήτοι ότι η προστασία, κατά τη μνημονευόμενη διάταξη, εκτείνεται σε οποιοδήποτε σχέδιο ή υπόδειγμα το οποίο δεν προκαλεί στον ενημερωμένο χρήστη διαφορετική συνολική εντύπωση (άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού) και ότι, προκειμένου να εκτιμάται η έκταση της προστασίας, λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός της ελευθερίας του δημιουργού κατά την εκπόνηση του σχεδίου ή υποδείγματος (άρθρο 10, παράγραφος 2, του κανονισμού).
- 13 Όσον αφορά το τελευταίο αυτό σημείο, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι ο βαθμός δημιουργικής ελευθερίας δεν πρέπει να εξεταστεί –όπως υποστήριξε η ενάγουσα της κύριας δίκης– υπό το πρίσμα της δυνατότητας να συνεχιστεί η δημιουργία απεριόριστων και διαρκώς νέων για το σύστημα δομοστοιχείων εναλλακτικών σχημάτων, αλλά υπό το πρίσμα των λοιπών εναλλακτικών σχημάτων τα οποία καθιστούν δυνατή την επίτευξη *in concreto* του σκοπού συναρμολόγησης του οποίου εξυπηρετεί το σχέδιο ή υπόδειγμα της ενάγουσας στο εν λόγω σύστημα δομοστοιχείων (η ικανότητα του βασικού τούβλου Lego 2x1 προεξοχών να

επεκτείνεται προς τα πάνω και πλαγίως μέσω πτυσσόμενου εξαρτήματος). Στο πλαίσιο αυτό, το δημιουργικό περιθώριο θα είναι, κατ' ανάγκη, περιορισμένο.

- 14 Σκοπός του πρώτου υποερωτήματος του πρώτου προδικαστικού ερωτήματος είναι να προσδιοριστεί ο «ενημερωμένος χρήστης» του οποίου η συνολική εντύπωση όσον αφορά το σχέδιο ή υπόδειγμα της ενάγουσας πρέπει να συγκριθεί με τη συνολική εντύπωση που του προκαλεί το προϊόν της εναγομένης. Το αιτούν δικαστήριο ζητεί να διευκρινιστεί εάν μπορεί να εφαρμοστεί στα σχέδια ή υποδείγματα τα οποία τυγχάνουν προστασίας δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού η έννοια που διατυπώνεται στην απόφαση της 20ής Οκτωβρίου 2011, PepsiCo κατά Grupo Promer Mon Graphic (C-281/10 P), κατά την οποία ο «ενημερωμένος χρήστης» είναι ενδιάμεση έννοια μεταξύ του μέσου καταναλωτή και του ειδικού στον τομέα της τέχνης [που] διαθέτει τη σχετική τεχνογνωσία, ο οποίος γνωρίζει τα διάφορα σχέδια ή υποδείγματα που υπάρχουν στον οικείο τομέα, διαθέτει ορισμένες γνώσεις ως προς τα στοιχεία που κατά κανόνα περιλαμβάνουν τα εν λόγω σχέδια ή υποδείγματα, και, λόγω του ενδιαφέροντός του για τα εν λόγω προϊόντα, επιδεικνύει σχετικά υψηλότερο βαθμό προσοχής όταν τα χρησιμοποιεί.
- 15 Δεδομένου ότι η ουσία ενός σχεδίου ή υποδείγματος το οποίο τυγχάνει προστασίας δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού, δεν έγκειται στη συνολική εντύπωση που προκαλεί το σχήμα του προϊόντος, αλλά στον τεχνικό σκοπό που επιδιώκεται με το εν λόγω σχέδιο ή υπόδειγμα, ήτοι στη λειτουργικότητα, μπορεί να φαίνεται δικαιολογημένη η συμπλήρωση των γνώσεων του ιδανικού ενημερωμένου χρήστη με τεχνικές γνώσεις και γνώσεις μηχανικής οι οποίες αναβαθμίζουν τον εν λόγω χρήστη στην κατηγορία του ειδικού στον τομέα της τέχνης και τον εξομοιώνουν με ειδικό επί του θέματος ο οποίος διαθέτει αναλυτική και μεθοδική προσέγγιση, καθώς και τεχνικές γνώσεις.
- 16 Το δεύτερο υποερώτημα αφορά τον βαθμό προσοχής που επιδεικνύει ο χρήστης. Συναφώς, εάν η ερμηνεία στην οποία προέβη το Δικαστήριο στη μνημονευόμενη απόφαση PepsiCo (C-281/10 P), κατά την οποία ο ενημερωμένος χρήστης δεν είναι ικανός να παρατηρήσει λεπτομερώς τις ελάχιστον σημασίας [...] διαφορές μεταξύ των αντιπαρατιθέμενων σχεδίων ή υποδειγμάτων και των προϊόντων, μπορούσε επίσης να ισχύει στην περίπτωση σχεδίων και υποδειγμάτων τα οποία τυγχάνουν προστασίας δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού και, λαμβανομένου υπόψη του ότι οι διαφορές μεταξύ, αφενός, των σχεδίων και υποδειγμάτων τα οποία απολαύουν προστασίας δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού και, αφετέρου, των προϊόντων που αντίκειται στην εν λόγω προστασία είναι κατά κανόνα ελάχιστες, θα μπορούσε να συναχθεί το συμπέρασμα ότι σχέδια και υποδείγματα με χαρακτηριστικά όπως αυτά της ενάγουσας δεν θα μπορούσαν, κατ' ουσίαν, να μην τύχουν της εν λόγω προστασίας.
- 17 Τούτο μπορεί να δικαιολογήσει το γεγονός ότι η σύγκριση μεταξύ, αφενός, του σχεδίου ή υποδείγματος το οποίο τυγχάνει προστασίας δυνάμει του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού και, αφετέρου, του επίμαχου προϊόντος

πραγματοποιείται, μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο της δικαστικής διαδικασίας, με την υιοθέτηση εξειδικευμένης προσέγγισης όσον αφορά τον σχεδιασμό ή εξειδικευμένης τεχνικής προσέγγισης, καθώς και μέσω αναλυτικής και λεπτομερούς διαδικασίας, και όχι μόνο βάσει της συνολικής εντύπωσης που έχει αποκομίσει κατά προσέγγιση ο ενημερωμένος επί του θέματος χρήστης, ο οποίος όμως δεν διαθέτει τέτοιου είδους γνώσεις.

- 18 Το τρίτο υποερώτημα αφορά την ερμηνεία της έννοιας της συνολικής εντύπωσης, την οποία το αιτούν δικαστήριο, βάσει στοιχείων που αντλούνται από τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περιγράφει ως συνειδητή εμπειρία ορισμένου ενημερωμένου χρήστη η οποία στηρίζεται στην οπτική αντίληψη που απορρέει από την εξωτερική εμφάνιση του προϊόντος. Την εν λόγω προσέγγιση ακολούθησαν τα ανώτερα δικαστήρια που έχουν επιληφθεί αίτησης για τη λήψη προσωρινών μέτρων.
- 19 Ωστόσο, η οπτική εντύπωση που δημιουργεί ένα καταχωρισμένο σχέδιο ή υπόδειγμα βάσει του άρθρου 8, παράγραφος 3, του κανονισμού έχει εντελώς δευτερεύουσα σημασία σε σχέση με τα λειτουργικά χαρακτηριστικά του σχεδίου ή υποδείγματος, ήτοι οι ομοιότητες και οι διαφορές μεταξύ των εν λόγω σχεδίων ή υποδείγματων δεν μπορούν να αναδειχθούν εκκινώντας από οπτική βάση και με περιγραφικές έννοιες της οπτικής εντύπωσης, αλλά με τεχνικές αναλύσεις και επιχειρήματα. Την εν λόγω προσέγγιση, η οποία είναι αντίθετη προς την ερμηνεία του Δικαστηρίου, ακολούθησε το πρωτοβάθμιο δικαστήριο το οποίο επιλήφθηκε της αίτησης για τη λήψη προσωρινών μέτρων, το δε αιτούν δικαστήριο κλίνει επίσης υπέρ της άποψης ότι ενδεχομένως δεν στερείται παντελώς σημασίας η διεύρυνση της έννοιας της «συνολικής εντύπωσης», κατά τρόπον ώστε να περιλαμβάνει όχι μόνον τις έννοιες της οπτικής αντίληψης, η οποία απορρέει από την εξωτερική εμφάνιση του σχεδίου ή υποδείγματος, αλλά και την τεχνική γνώμη ειδικού στον τομέα της τέχνης σχετικά με τα λειτουργικά χαρακτηριστικά του σχεδίου ή υποδείγματος.

Δεύτερο προδικαστικό ερώτημα

- 20 Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης στο πρώτο προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο υποβάλλει δεύτερο προδικαστικό ερώτημα σχετικά με την έκταση της ελευθερίας εκτίμησης που διαθέτει όσον αφορά την ικανοποίηση των αξιώσεων του δικαιούχου σχετικά με την παραποίηση/απομίμηση, ήτοι, ειδικότερα, εάν μπορεί να μην επιβάλει κυρώσεις για την παραποίηση/απομίμηση για «ειδικούς λόγους». Η φράση «ειδικοί λόγοι συνηγορούντες υπέρ του αντιθέτου», η οποία περιλαμβάνεται στο άρθρο 89, παράγραφος 1, του κανονισμού, πρέπει να ερμηνεύεται συσταλτικά υπό το πρίσμα της απόφασης Nokia (C-316/05).
- 21 Όσον αφορά το περιεχόμενο της προαναφερθείσας εξουσίας εκτίμησης, δικαιοσύνης και αναλογικότητας, συνάγεται ότι, όταν πρόκειται για την ικανοποίηση των αξιώσεων του κατόχου του δικαιώματος που απορρέουν από την παραποίηση/απομίμηση, το δικαιοδοτικό όργανο πρέπει να ενεργεί με ιδιαίτερη

προσοχή, δεδομένου ότι οι συναγόμενες έννομες συνέπειες πρέπει να αντιστοιχούν στην έκταση της παραποίησης/απομίμησης.

- 22 Επιπλέον, εάν η αξίωση του κατόχου του δικαιώματος περί δέσμευσης του εμπορεύματος στο σύνολό του μπορούσε να γίνει δεκτή απλώς και μόνον επειδή ένα ή μερικά εξαρτήματα του συγκεκριμένου παιχνιδιού κατασκευής –ταοποία, εντούτοις, είναι περιορισμένα σε σχέση με το σύνολο των εξαρτημάτων– συνιστούν προσβολή των δικαιωμάτων επί ενός ή ορισμένων κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων, ο κάτοχος των εν λόγω δικαιωμάτων θα είχε ουσιαστικά την ίδια εξουσία που μπορούσε να ασκήσει πριν από δεκαετίες επικαλούμενος το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας που προστάτευε τα παιχνίδια κατασκευών από τεχνική άποψη, το οποίο έχει λήξει. Εντούτοις, δεδομένου ότι η υπόσταση του προβαλλόμενου δικαιώματος επί του σχεδίου ή υποδείγματος έγκειται ακριβώς στη λειτουργικότητά του, ο κάτοχος του δικαιώματος πρέπει επίσης, ήδη κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης καταχώρισης, να λάβει υπόψη το ενδεχόμενο ένας τρίτος να έχει συμφέρον από τη χρήση αυτής της λειτουργίας.
- 23 Δεδομένου ότι το άρθρο 8, παράγραφος 3, του κανονισμού προβλέπει ρητά την προστασία σχεδίων και υποδειγμάτων η οποία μπορεί να συνιστά εμπόδιο στο εμπόριο, τα αντιτιθέμενα συμφέροντα μπορούν να εκτιμηθούν μόνον στο πλαίσιο αγωγής περί παραποίησης/απομίμησης, το οποίο καθορίζεται στο άρθρο 3, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 2004/48.
- 24 Κατά συνέπεια, αν το αιτούν δικαστήριο κρίνει ότι είναι ευλογοφανής, στο πλαίσιο της κύριας δίκης, η παραποίηση/απομίμηση κοινοτικών σχεδίων ή υποδειγμάτων στην οποία προβαίνει η εναγομένη, τίθεται το ζήτημα, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών περιστάσεων της υπόθεσης, αν το δικαστήριο, βάσει των κριτηρίων του άρθρου 3, παράγραφοι 1 και 2, της οδηγίας 2004/48 και προκειμένου, μεταξύ άλλων, να μην δημιουργηθούν περιττοί φραγμοί στο νόμιμο εμπόριο, θα ικανοποιήσει εν μέρει τα αιτήματα του δικαιούχου του σχεδίου ή υποδείγματος ή ακόμη και θα απορρίψει τα εν λόγω αιτήματα στο σύνολό τους.
- 25 Ταυτόχρονα, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι όσον αφορά την εξουσία εκτίμησης είναι αντίστοιχα εξίσου σημαντικό το καθήκον του αιτούντος δικαστηρίου να βοηθήσει τον δικαιούχο του σχεδίου ή υποδείγματος στην άσκηση των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του και να αποφύγει να εφαρμόσει δικαστική πρακτική που ουσιαστικά καθιστά κενού περιεχομένου τα αποκλειστικά δικαιώματα που απορρέουν από την προστασία του σχεδίου ή υποδείγματος.
- 26 Λαμβανομένων υπόψη των προεκτεθέντων, τίθεται το ερώτημα εάν, βάσει του δικαίου της Ένωσης, η εξουσία εκτίμησης του δικαστή μπορεί να φθάνει μέχρι του σημείου να απορρίπτεται στο σύνολό της από το δικαιοδοτικό όργανο του κράτους μέλους η αίτηση περί απαγόρευσης περαιτέρω εισαγωγής του παιχνιδιού κατασκευής στη χώρα.